

ще принесе у момини и единъ фитъ (пуякъ); тамъ ще приканѣтъ нѣкои бащини роднини отъ момина страна, ще ядѣтъ и пиѣтъ. Това се казва „малъкъ годежъ.“

А пъкъ голѣмий годежъ става обикновенно въ празникъ и то вечеръ. Събиратъ се отъ къмъ момъка роднинитѣ му, впрѣгатъ кола и отиватъ у момини, като си носѣтъ всичко за ядене и пиене, напр. за пиене вино и ракия. Въ врѣме на годежътъ всичкото ястие бива отъ момъка. Отъ момина страна и тя ще си повика роднинитѣ, тамъ ще наредѣтъ трапеза. Най-напрѣдъ ще си подарѣтъ *баба-хакъ* (бащино право), което бива отъ 200—600 гроша и което се дава отъ момъка на моминий баща или майка. Послѣ ще ядѣтъ и пиѣтъ цѣла нощъ, ще дарѣтъ момковитѣ годежници отъ момата съ по единъ месалъ или кърпа.

Еленско.—Въ Елена мѣна (годежътъ) става малка и голѣма. На годежа главний обрядъ е цѣлувание отъ момата рѣка на всички дошли у дома ѣ гостѣе; сѣщо прави и момкѣтъ.

Момата ще даде на всички приеждующи кърпа и варакосана китка. Момкѣтъ донася него день нѣкои подарѣци, между които обикновенно прѣстенъ (съ пари тѣкмежъ съ прѣстенъ годежъ), за момата и за роднинитѣ ѣ, особено на родителитѣ. На тия послѣднитѣ се дава особено язми (басми), калпацѣ (едно врѣме—фесовѣ), обуца и пр. На бащата на момата нѣкждѣ се дава баба-хакъ (отцовско право) или се условва. Сега се измѣни всичко и старитѣ обичаи вече почти не се вардѣтъ.

Казанлъшко.—Въ Казанлъкъ годежътъ става тѣй: два, три или повече деня прѣди годежа отъ момкова страна отиватъ една или двѣ жени негови роднини да искатъ съгласието за сгодѣване, както и да поговорѣтъ нѣщо за годежа — и тѣ се казватъ *сватовници*. Слѣдъ като се свърши този сговоръ за годежъ, биватъ случаи гдѣто йоще въ това врѣме сватовницитѣ подаватъ една кърпа и единъ прѣстенъ или нѣкаква жѣлтица на момата и на срѣща получаватъ сѣщо една кърпа (язма) но таквазъ, каквато момата забрадява на главата и единъ прѣстенъ, който се праща въ замѣна на момъка, и това се казва *малъкъ годежъ*. Но биватъ случаи, гдѣто този годежъ става съ втори сватовщини. Така веднѣжъ направенъ годежътъ, пристѣпя се, слѣдъ два, три или петъ дни къмъ извършване голѣмий годежъ.